

ISAAA SAJTÓKÖZLEMÉNY

Dr. Clive James, az ISAAA elnöke kommentálja az USDA 2012. júniusi vetésterület-jelentését

Az USDA 2012. júniusi vetésterület-jelentése megerősíti, hogy az egyesült államokbeli gazdálkodók továbbra is teljesen megbíznak a genetikailag módosított (GM) növényekben

A GM növények termesztése várhatóan világszerte tovább terjed, különösen a fejlődő országokban, ahol ígéretes új termékek vannak készülóban

Manila, 2012. augusztus 17. Dr. James szerint az egyesült államokbeli farmerek továbbra is példa nélkül álló bizalmat tanúsítanak a biotechnológiai módszerekkel módosított GM növények iránt. Az USDA 2012. júniusi vetésterület-jelentése azt mutatja, hogy az Egyesült Államokban 1996-ban elsőként kereskedelmi forgalomba hozott három legnagyobb vetésterületű GM növény (kukorica, szója és gyapot) esetében a jelenlegi technológia majdnem teljes, vagy teljes optimalizációja megtörtént.

„A módszer elfogadásának példátlanul magas üteme bizonyítékul szolgál arra, hogy világszerte sok millió farmer mélyszéles bizalommal van a GM növények iránt” – mondta Dr. Clive James, a Biotechnológiai Szolgáltatások Nemzetközi Szolgálata (International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, ISAAA) alapítója és elnöke. „A gazdálkodók mesterei a kockázatkerülésnek. Amint a GM növények forgalomba kerülnek, termesztésük hamar beindul, és ez majdnem teljes, vagy teljes optimalizációhoz vezet – a GM növények azon egyszerű okból sikeresek az Egyesült Államokban és világszerte további 28 országban, mert jelentős és többszörös hasznot hajtanak azáltal, hogy csökkentik a rovarkártévkét, a gyomok és a betegségek miatti termés kiesést, és jelentős rovar- és fűregirtószer-megtakarítást tesznek lehetővé.”

Dr. James megjegyezte, hogy az USDA júniusi vetésterület-jelentése a technológia teljes, vagy majdnem teljes optimalizálása felé vezető tendencia folytatódását mutatja az Egyesült Államok három legfontosabb terményére vonatkozóan: a kukorica összes vetésterületének 88%-a, a szója összes vetésterületének 93%-a és a közép-amerikai gyapot összes vetésterületének 94%-a GM fajtákkal és hibridekkel van bevetve, amelyek két fő tulajdonságot, rovarrezisztenciát és herbicidtoleranciát hordoznak.

A GM növények 1996-ban, az Egyesült Államokban és további öt országban történt kereskedelmi forgalomba hozatala óta világszerte 29 országban sok millió gazdálkodó döntött úgy, hogy GM növényeket vet összesen több mint 1,25 milliárd hektár területen, azaz az Egyesült Államok teljes szárazföldi területénél 25%-kal nagyobb szántóföldi területen. Az ISAAA adatai szerint az USA gazdálkodói 2011-ben továbbra is több GM növényt termesztettek, mint a világ bármelyik más országa – összesen majdnem 70 millió hektáron, amelyből a kukorica vetésterületének a fele, a gyapot vetésterületének pedig a kétharmada egynél több új tulajdonsággal módosított GM növényvel volt bevetve, ami többszörös hasznot jelent. A három legfontosabb GM növényen, azaz a kukoricán, a szóján és a gyapoton kívül az Egyesült Államokban félmillió hektáron cukorrépat is termesztettek (5 év alatt 95%-os technológiaátvétel – a leggyorsabb átvétel az Egyesült Államokban), valamint szerény mennyiségű GM olajrepcét, lucernát, tököt és papayát. Az Egyesült Államokban jelenleg pusztító aszály, amely a kukoricaföldeknek legalább a felét érinti, fokozza az érdeklődést a szárazságtűrő GM kukorica iránt, amelyet nagyszabású szántóföldi kísérletekben jelenleg vizsgálnak. A szárazságtűrő GM kukorica teljesítményéhez túl korai megjegyzéseket fűzni addig, amíg az év vége felé meg nem történik az egyesült államokbeli szabadföldi kísérletek adatainak elemzése. A szárazságtűrés

sokkal bonyolultabb tulajdonság, mint a herbicidtolerancia és a rovarrezisztencia, és a szárazságtűrő növények előállítására valószínűleg csak lépésről lépésre halad majd. Ha az Egyesült Államokban 2012-ben végzett szabadföldi kísérletek biztató eredményekkel zárulnak, ez jelentős előrehaladás lenne a szárazság problémájának kezelésében, hiszen a szárazság a növényi termőképesség növelésének a legfontosabb akadályává világszerte, és ellene mind hagyományos, mind biotechnológiai módszerekkel sikeresen fel lehet lépni.

Dr. James szerint „az Egyesült Államokban megfigyelt, 90% körüli technológiaátvételi rátához tartó tendencia más iparosodott országokban is érvényesül, például Ausztráliában, ahol a GM gyapot bevezetése 99,5%-os. A várakozásnak megfelelően a főbb fejlődő országokban is ugyanez a tendencia figyelhető meg a fontosabb GM növények esetében, újra igazolva a gazdálkodóknak a biotechnológiába vetett bizalmát. A herbicidtoleráns szója gyakorlatilag 100%-os elfogadottságot ért el Argentínában, és az ISAAA legújabb, 2011-re vonatkozó adatai szerint a Bt gyapot elfogadottsága Indiában 88%-os és a GM szójaé Brazíliában 83%-os. Mivel az érett piacokon a termékek már az optimális elfogadottság közelében telítésbe mennek, a technológiaátvétel éves növekedése szerényebb lesz, és csak akkor emelkedik, ha: (1) nő a vetésterület, mint az Egyesült Államokban 2012-ben a kukoricáé (5% emelkedés); (2) új tulajdonságokat vagy új GM növényeket engedélyeznek; vagy (3) új országok veszik át a GM technológiát.”

A fejlődő országokban az új technológia befogadásának sebessége és léptéke messze meghaladja az iparosodott országokét

Dr. James megjegyezte, hogy a 2011-ben GM növényeket termeszto 29 ország körül 19 fejlődő ország volt, 10 pedig iparosodott nemzet. A technológia átvételében Ázsiában Kína, Latin-Amerikában pedig Brazília járt az élen, az afrikai kontinensen pedig Dél-Afrika játszik vezető szerepet. A fejlődő országokban kétszer olyan gyorsan emelkedett a GM növények termesztési aránya (11%, vagy 8,2 millió hektár 2011-ben), mint az iparosodott országokban (5% vagy 3,8 millió hektár).

Dr. James elmondása szerint 2011-ben a fejlődő országok termesztették a világszerte termesztett GM növények körülbelül 50%-át, és a fejlődő országokban 2012-ben várhatóan nagyobb területen fognak GM növényeket termeszteni, mint az iparosodott országokban. Emellett a világszerte GM növényeket termesztő gazdák 90%-a (körülbelül 15 millió farmer) forrásszegény, fejlődő országokban élő kisgazdálkodó, ami a 2010. évi 8%-hoz ill. 1,3 millióhoz képest nagy emelkedés.

Dr. Jones úgy nyilatkozott, hogy a közeljövőben a GM növények globális bevezetésének legfőbb hajtóereje Brazília lesz, utána pedig Kína következik, amint Kínában engedélyezik a GM kukorica kereskedelmi forgalomba hozatalát, ami már 2013-ban bekövetkezhet. Brazíliában, amelyet csak az Egyesült Államok előz meg a GM növényekkel bevetett vetésterület nagyságában, tudományos eredményekre alapozott, hatékony és gyors GM-engedélyezési rendszer működik, és hasznot fognak hozni az ország számára a transznacionális vállalatoktól, az állami-magán társulásoktól és az ország saját állami kutatási intézményétől, az EMBRAPA-tól érkező új, változatos GM növények is, tette hozzá Dr. James. Brazília már engedélyezte az első, többszörösen génmódosított szója termesztését, amely herbicidtoleráns és ellenálló a rovarkártvevőkkel szemben, és amelynek a kereskedelmi forgalomba hozatala megkezdődhet már 2012 végén, amikor a déli féltekén a vetési időszak kezdődik. Kínában már 7 millió kisgazdálkodó termeszt sikeresen GM gyapotot, és Kína nemrég elsőbbséget biztosított a kukorica számára, úgyhogy élvezheti a genetikailag feljavított kukorica előnyeit, amely fokozni fogja a hústermelést, és az ország takarmánytermelését önellátóbbá fogja tenni. Ahogy Kína gazdagodik, az emberek több húst fogyasztanak, ami viszont nagyobb keresletet teremt a takarmánynövények, a kukorica és a szója iránt. Több mint egy évtizednyi fejlesztés után a Fülöp-szigeteken 2013/14-re várható a GM aranyrizs engedélyezése. Ez a nagyon fontos termék életmentő humanitárius szolgálatot lát el, hiszen naponta 6000 ember, főleg nők és gyermekek halnak meg az A-vitaminhiány szövődményei következtében.

Befejezésül Dr. James megjegyezte, hogy az afrikai kontinensen Dél-Afrika már több mint egy évtizede sikeresen termeszt a GM kukoricát, szóját és gyapotot; Burkina Fasóban Bt gyapotot, Egyiptomban pedig Bt kukoricát termesztnek. Számos afrikai ország, többek között Uganda, Kenya és Nigéria szabadföldi kísérleteket végez egy sor GM növényvel, melyek közül a széles körben bevezetett és elfogadott GM gyapot lesz az első kereskedelmi forgalomba kerülő növény. Az afrikai szabadföldi kísérletek gyapottal, kukoricával, banánnal, tehénborsóval, maniókával és édesburgonyával foglalkoznak.

Az International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications (Biotechnológiai Alkalmazások Nemzetközi Szolgálat, ISAAA) non-profit szervezet, amely nemzetközi központokból álló hálózatot működtet azért a céllal, hogy a tudás és a növényi biotechnológiai alkalmazások megosztása által hozzájáruljon az éhség és a szegénység könnyítéséhez. Clive James, az ISAAA alapítója és elnöke az elmúlt 30 év során Ázsia, Latin-Amerika és Afrika fejlődő országaiban élt és dolgozott, mezőgazdasági kutatás-fejlesztési problémák megoldásának szentelve idejét, különös tekintettel a növényi biotechnológiára és az ételbiztonságra. Az ISAAA-ról és annak kutatásairól további információ a knowledge.center@isaaa.org weboldalon található.